

EGE ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ 2012/13 SEZONU ÇALIŞMA RAPORU

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	3
GİRİŞ.....	4
BÖLÜM I	4
2011/12 SEZONU ZEYTİNYAĞI VE SOFRALIK ZEYTİN İHRAÇ POLİTİKALARI	4
2011/12 SEZONUNDA YAPILAN FAALİYETLER	4
BÖLÜM II	10
ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI TANITIM KOMİTESİ'NİN FAALİYETLERİ	10
2012-2013 YILLARINDA ZZTK TARAFINDAN KATILIMI GERÇEKLEŞEN FUARLAR VE DİĞER FAALİYETLER	11
BÖLÜM III	14
TÜRKİYE ZEYTİNYAĞI VE SOFRALIK ZEYTİN ÜRETİMİ	14
3.1. 2012-13 SEZONU TÜRKİYE ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTESİ	14
BÖLÜM IV	14
ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI İHRACATI	14
4.1. ZEYTİNYAĞI İHRACATI	14
4.2. SOFRALIK ZEYTİN İHRACATI	22
BÖLÜM V	26
2013 YILI İŞ PROGRAMI	26

ÖNSÖZ

Sayın Üyelerimiz,

Yönetim Kurulumuz, 2011/12 çalışma döneminde yapılan aktivitelerden önemli görülenleri 2012 Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda sunulmak üzere 2012/13 Dönemi Çalışma Raporu'nu hazırlamıştır.

Yönetim Kurulumuz 2011/12 çalışma döneminde ve 2012/13 döneminin geride kalan döneminde şeffaf bir yönetim politikası izlemeye devam etmiş, bütün çalışmalarında, tüm olumsuz iç ve dış gelişmelere rağmen sektörümüzün ülke ihracatında önem kazanmasını ve dünya pazarlarında kalıcı olmasını hedeflemiştir.

Yönetim Kurulumuz, göreve başladığı 2010 Nisan ayından bu yana sofralık zeytin, zeytinyağı ve pirina yağı ihracatını ilgilendiren konularda faal olarak çalışmıştır. Yönetim Kurulumuz, uzun yıllardır “*üretim olmazsa ihracat olmaz*” düşüncesiyle üreticiye de olabildiğince yardımcı olmaya çalışmıştır. Bununla birlikte, son çalışma döneminde dünyada zeytin üretici ülkeler arasında önemli sırada yer alabilmemiz amacıyla her platformda ülkemiz zeytin üretiminin artırılması yönünde hem ilgili kuruluşlar nezdinde girişimde bulunmuş, hem de eldeki imkanlar elverdiğince Birliğimiz bütçesinden maddi katkı sağlamıştır. Son dikimlerle 170 milyona ulaştığı tahmin edilen ağaç varlığımızla elde edilecek ürünlerin dünya pazarlarında sürekliliğini sağlamak üzere, geçtiğimiz yıllarda ihracatta yaşanan düşüşler dikkate alınarak tüm platformlarda ve tüm ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunularak dile getirilen zeytin ve zeytinyağının DİR kapsamına alınması talebimiz içerisinde bulunduğumuz sezonda da devam ettirilmiştir. Özellikle içerisinde bulunduğumuz sezonda sofralık zeytinde yaşanan sıkıntılar nedeniyle 2012/13 sezonu için öngörülen rekoltenin gerçekleşmeyeceği öngörüldüğünden mevcut pazarlardaki konumumuzun kaybedilmemesi adına sofralık zeytinin DİR kapsamına alınması için tüm ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunulmuştur.

Yönetim Kurulumuz, Türk Tarım Ekonomisi'nde en önemli on üründen biri olan zeytin ve zeytinyağının hem üretiminin hem de ihracatının devamı ve artırılması inancıyla, üretici ve ihracatçının menfaatine olan konu ile sorunları, sektörün de taleplerini dikkate almak suretiyle her platformda ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde gündeme getirmiş, üyelerimize de gerekli bilgileri vermiştir.

Çalışma raporumuzun hazırlığında; Yönetim Kurulumuzun 2011/12 çalışma döneminde yapmış olduğu çalışmaların yanısıra, ülkemiz ve dünya üretim, ihracat istatistiklerine yer verilmiştir.

Çalışmalarımızda ülkemiz açısından en olumlu ve yararlı sonuçların alınabilmesi için bizlere değerli görüş ve uyarıları ile ışık tutan sayıları 547'ye ulaşan siz değerli üyelerimiz ile Birliklerimiz personeline bu vesile ile teşekkür ederiz.

Ali Nedim GÜRELİ
Başkan

Emin DEMİRCİ
Başkan Vekili

Hakan ÖZDOLGUN
Başkan Vekili

İsmet ÖNAL
Muhasip Üye

M.Kadri GÜNDEŞ
Üye

Davut ER
Üye

Yakup ER
Üye

Metin ÖLKEN
Üye

Mustafa ALHAT
Üye

Emre UYGUN
Üye

Ayhan BAKAN
Üye

Sezmen ALPER
Genel Sekreter

GİRİŞ

BÖLÜM I

2011/12 SEZONU ZEYTİNYAĞI VE SOFRALIK ZEYTİN İHRAÇ POLİTİKALARI

2011/12 SEZONUNDA YAPILAN FAALİYETLER

1.1. Markalı ve Küçük Ambalajlı Zeytinyağı ve Sofralık Zeytinde İhracat İadesinin Arttırılması, DİR Kapsamında İthalat ve İhracata İzin Verilmesi

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçı Birlikleri Yönetim Kurulu, Ekonomi Bakanlığı'na sektörün karşı karşıya olduğu sorunlarla ilgili olarak 2012 yılı içerisinde aşağıda detayları verilen konular yazılı ve sözlü olarak iletilmiştir.

Sofralık Zeytin ve Zeytinyağı'nın “Dahilde İşleme Rejimi” Kapsamına Alınması Gereksinimi

İçerisinde bulunduğumuz sezonda sofralık zeytin rekoltesinin beklenenin altında kalması nedeniyle ihracatımızda ise en büyük pazarlarımız olan Romanya ve Bulgaristan gibi ülkelere olan ihracatımızda yıl sonu itibariyle gerilemelerle karşılaşmaktadır.

Yine 2006-2007 ihraç sezonundan bu yana zeytinyağı ihracatımızda yaşanan olağandışı düşüşlerden sonra ilk kez 2011/2012 yılı ihraç sezonunda artmaya başlayan zeytinyağı ihracatımız ise 2012/2013 sezonunda en büyük üretici konumunda olan İspanya'da yaşanan düşük rekoltenin de etkisiyle önemli oranlarda artış göstermektedir.

Sezonun ilerleyen dönemlerinde karşılaşılabilecek sıkıntıların önlenmesi ve mevcut pazarlarımızın korunabilmesini teminen sofralık zeytinin, içerisinde bulunduğumuz sezonda zeytinyağında yaşanan ihracat artışının önümüzdeki sezonlarda da devam ettirilebilmesi için ise zeytinyağının “**Dahilde İşleme Rejimi**” kapsamına alınması sektör için zaruri bir ihtiyaç olarak görülmektedir.

Sofralık Zeytin ve Zeytinyağı Üretimine Verilen Primlerin AB'nin Verdiği Destekler Dikkate Alınarak Arttırılması

Ülkemizde, zeytinyağına 2012 yılından itibaren **50 Kr/kg (500 TL/ton)** tutarında prim verilmektedir. AB'de ise yürürlükte olan uygulama çerçevesinde hesaplandığında prim 1.322,5 Euro/ton düzeyindedir.

Zeytinyağına verilen **50 Kr/kg** tutarındaki prim miktarı; en az **1 TL** seviyesine çıkarılmalıdır. Ayrıca, primden sofralık zeytin üreticisi de en az **25 Kr/kg** seviyesinde faydalandırılmalıdır. Primin arttırılması hem sektörü rahatlatacak hem de iç piyasa satışlarındaki kayıtdışılığın önüne geçilmesini

sağlayacaktır. Devlet, kayıt dışı ekonomideki kaçağı prim ile engellerken üretici ürününe ve ağacına bakacak, sanayici de rakip üretici ülkelerle rekabet olanağı kazanacaktır.

AB tarafından ülkemiz zeytinyağına uygulanan yüksek gümrük vergisinin kaldırılması

AB'nin, ülkemize en azından Tunus, Suriye gibi ülkelere tanıdığı düzeylerde vergisiz ihracat yapılabilecek şekilde kota tahsis etmesinin sağlanması önem arz etmektedir.

İran'a sofralık zeytin ihracatında yaşanan sorunlar

Son yıllarda zeytin ihracatımızda önemli pazarlarımızdan birisi haline gelen İran'da resmi makamların, İran'lı ithalatçıların ülkemizden sofralık zeytin ithalatı gerçekleştirmek için yaptıkları ithalat ruhsatı başvurularına olumlu veya olumsuz karşılık vermemesi ile ilgili olarak Ekonomi Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunulmuştur.

Irak'a sofralık zeytin ihracatında yaşanan sıkıntılar

Son aylarda Irak'a sofralık zeytin ve zeytinyağı ihracatı yapan bazı firmalarımızın Birliğimize yaptıkları başvurulardan; özellikle sofralık zeytin ihracatında Irak Gümrüğü'ne TIR'la gelen ürünlerin analiz yapılacağı gerekçesiyle uzun süreler bekletildiği, daha sonra ise herhangi bir ayrıntılı bilgi verilmeksizin analizlerde bakteri bulunduğu/ürünlerin bozuk olduğu ifade edilerek geri çevrilmesi şeklinde bir uygulama başlatıldığı bilgisinin Genel Sekreterliğimize iletilmesi üzerine konu ile ilgili olarak ihracatçı firmalarımızın özellikle (susuz) vakumlu kaselerde satışa sunulan yağlı sele zeytinlerde yaşadıkları mağduriyetin giderilmesini teminen gerekli girişimlerde bulunulmuştur.

Rusya ve ABD pazarlarına yönelik "Private Label" Zeytin ve Zeytinyağı İhracatlarının Kendi Markası ile İhracat Düzeyinde Desteklenmesi

Rusya Federasyonu ile ilgili olarak önceki yıllarda yapılan pazar araştırmaları sonucunda, bu ülkedeki yıllık zeytin tüketiminin 100.000 ton, zeytinyağı tüketiminin ise 12.000 ton seviyelerinde olduğu tesbit edilmişti. Ülkemizin ise söz konusu ülkeye yapılan zeytin ve zeytinyağı ihracatındaki payı sınırlı düzeydedir. Bu ülke pazar şartlarının kendine has özellikleri (depo açma, Rus ortakla çalışma, vb.) nedeniyle bu ülkeye giriş yoğun ve özellikli bir çalışma gerektirmektedir. Bununla birlikte, Rus pazarında hakim olan İspanyol firmalarının zeytin ve zeytinyağında ithalatçı firma veya market markası ile (private label) ürün satmaları halinde İspanyol Hükümeti tarafından desteklendikleri öğrenilmiştir. Bu çerçevede, Rusya ve ABD pazarlarına zeytin ve zeytinyağı arz edecek firmalarımızın bu ülkelere yönelik private label ürün satışlarında, Tarımsal Ürünlere ait İhracat Desteklerinden faydalanmaları durumunda, kendi markaları ile ihracat yapmaları halinde alacakları destek tutarında desteklenmeleri büyük fayda getirecek ve İspanyol, İtalyan ve Yunan rakiplerine karşı fiyat tutturmaları sağlanmış olacaktır.

2013 yılında uygulanacak olan Tebliğ kapsamında Zeytin ve Zeytinyağı ürünlerine ait destek tutarlarının artırılması

2013 yılı için geçerli olacak Tarımsal Ürün İhracat Desteklerini belirleneceği Tebliğ'de, bir önceki yıla ait Tebliğ'de yer alan 2001, 2004 ve 2005 başlıklı Zeytin ürünleri ile 1509 ve 1510 fasıl başlıklı zeytinyağı ürünlerine uygulanmakta olan destek tutarlarının 2013 yılı için geçerli olacak Tarımsal Ürün İhracat Desteklerini belirleyecek tebliğde artırılması konusundaki talebimiz Ekonomi Bakanlığımıza iletmiştir.

Konu ile ilgili olarak geçtiğimiz Ocak ayında Ekonomi Bakanlığı'nda gerçekleştirilen bir toplantıda İhracat Genel Müdürü Sayın Tarık SÖNMEZ tarafından zeytinyağında uygulanmakta olan iadelerin 2013 yılı için yürürlüğe girecek olan yeni tebliğde imkanlar çerçevesinde iyileştirilerek onaya gönderildiği ifade edilmiştir.

1.2. Zeytin Hasat Şenlikleri

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliğimiz Yönetim Kurulu ve Zeytin ve Zeytinyağı Tanıtım Komitemiz üyeleri, Akhisar Ticaret Borsası koordinasyonunda 2012 yılının Ekim ayında düzenlenen “Akhisar Zeytin Hasat Şenliği” etkinliğine katılarak destek vermiştir.

1.3. 23-25 Kasım 2012 tarihli “2023 Yılı İhracat Hedefleri Çerçevesinde Zeytin Zeytinyağı Sektörü” Paneli

2023 yılında hedeflenen 500 milyar dolarlık ihracat hedefine 3,8 milyar dolar ile katkı sağlamayı öngören sektörümüzün sorunları ile ilgili olarak 23-25 Kasım 2012 tarihlerinde Güre-Edremit’te bir panel düzenlenmiştir.

Söz konusu panelde Prof. Dr. Sayın Yahya Laleli, “Zeytinyağının Sağlığa Katkıları ve Kullanımından Sağlık Sektörü Harcamalarından Elde Edilebilecek Maddi Kazançlar” konulu, Hedef Alliance Holding Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Ethem Sancak ise “Zeytinyağı ve Sağlık Sektörü Bağlantısı” konulu birer sunum gerçekleştirmiştir.

Zeytin ve Zeytinyağı sektörümüzün önde gelen firmalarının temsilcilerinin katıldığı panele Türkiye İhracatçıları Meclisi Başkanı Mehmet Büyükekşi, Hedef Alliance Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ethem Sancak, İzmir Ticaret Borsası Başkanı Işınsoy Kestelli, Güre Belediye Başkanı Kamil Saka, CHP Balıkesir Milletvekili Nedret Akova, MHP Balıkesir Milletvekili Ahmet Turan Bulut, Edremit Kaymakamı Osman Tunç, Ekonomi Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı İbrahim Şenel, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Ferhat Şelli, İstanbul Ticaret Odası Meclis Başkanı İbrahim Çağlar katılarak destek vermişlerdir.

1.4. Uluslararası Zeytin Konseyi (UZK) ve AB standartlarına uygun olmayan değerlere sahip zeytinyağının iç tüketiminin önlenmesi konusunda yapılan çalışmalar

Yönetim Kurulumuz, Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı ile Ekonomi Bakanlığı’na Uluslararası Zeytin Konseyi ve AB standartlarına uygun olmayan değerlere sahip zeytinyağının iç tüketiminin önlenmesi amacıyla başvurularda bulunmuştur.

Özellikle sonbahar aylarında, Suriye’den ülkemize kaçak yollarla zeytinyağı sokulduğu bilgileri alınması üzerine Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliğimiz Yönetim Kurulumuz;

- İç tüketim ve/veya ihracat için uygun değerlere sahip olmayan söz konusu ürünlerin yurtiçinde ya da ihracatta kullanılmasına olanak verilmesine yönelik girişimlere,

- Söz konusu girişimlere yasal bir zemin hazırlamak üzere sektörde faaliyet gösteren çeşitli firma, kurum veya kuruluşların “bu sezon, TS-341 Yemeklik Zeytinyağı Standardı'na ve/veya 2010/35 no.lu Zeytinyağı ve Pirina Yağı Tebliği'ne uyumda sıkıntı yaşanabilir” savıyla, 2010/35 no.lu Tebliğin EK-1 dipnot (4) “Yurt içinde üretilen yemeklik zeytinyağının klimatolojik ve agronomik koşullara göre özelliklerinde oluşabilecek değişiklikler, zeytinyağı komisyonu tarafından zeytin üretim bölgelerinden gelen izleme çalışmalarının değerlendirilmesiyle belirlenir.” özel hükmünün uygulanması yönünde taleplerine,

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği olarak karşı olduğumuzu ifade eden yazımız Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü'ne bir yazı iletilmiştir.

Ayrıca 24 Ağustos 2012 tarihinde Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi'nde gerçekleştirilen “Uzman Kimyacılar Çalışma Grubu” toplantısına Yönetim Kurulu üyelerimiz katılım sağlamış ve Birliğimizin görüşleri dile getirilmiştir.

1.5. Uluslararası Zeytinyağı Konseyi Toplantılarına Katılım

Ülkemizin UZK faaliyetlerine katılımında koordinatör Bakanlık olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı görevlendirilmiştir. Anılan Bakanlığın Koordinatörlüğünde geçtiğimiz yıl Temmuz ayında UZK tarafından 2-6 Temmuz 2012 tarihleri arasında Arjantin'de gerçekleştirilen 99.UZK Genel Kurul Toplantısı'na Birliğimizce katılım sağlanmış, Birliğimiz ve sektörümüz görüş ve önerileri dile getirilmiştir.

19-23 Kasım 2012 tarihleri arasında düzenlenen 100.Üyeler Konseyi oturumunda ülkemiz adına sunulan “Ulusal Zeytin&Zeytinyağı Stratejisi” ile tüm UZK üyesi ülkeler için hazırlanması planlanan “UZK Zeytin&Zeytinyağı Stratejisi” hakkındaki görüşlerimizi içeren yazımız Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü'ne iletilmiştir.

1.6. Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği adına Yönetim Kurulumuz ile ING Bank arasında imzalanan protokol

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu ile ING Bank arasında birlik üyelerine yönelik olarak belirli konularda bankacılık işlemlerinde özel avantajlar içeren ürün ve hizmetleri kapsayan bir protokol imzalanmıştır.

Söz konusu protokol kapsamında Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği üyesi firmalarımızın ticari kapasitelerinin ve ihracat faaliyetlerinin gelişimine imkan tanıyacak ürün ve hizmetler sağlanması temin edilmiş ve konu tüm üyelerimize duyurulmuştur.

1.7. Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatında ve İthalatında Ticari Kalite Denetimi Tebliği'ni (Ürün Güvenliği ve Denetimi:2013/21) ile İlgili Girişimler

01.02.2013 tarihi itibarıyla yürürlüğe girecek olan bazı Tarım Ürünlerinin İhracatında ve İthalatında Ticari Kalite Denetimi Tebliği'ni (Ürün Güvenliği ve Denetimi:2013/21) 30.12.2012 tarih, 28513 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Tebliğ ile “Ticari Kalite Denetimine Tabi Diğer Ürünler” arasına daha önce yer almayan sofralık zeytinin eklendiği tespit edilmiştir. Söz konusu değişikliği değerlendiren Birliğimiz Yönetim Kurulu, yeni mevzuat değişikliğinin son yıllarda gerileme gösteren sofralık zeytin ihracatında daha da büyük menfi bir etki yaratacağının düşünülmesi nedeniyle söz konusu Tebliğ'in revize edilerek sofralık zeytinin kapsamdan çıkarılması/denetim süresinin kısaltılması hususunu Ekonomi Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü'ne iletilmiştir.

Konu ile ilgili olarak 05.02.2013 tarih, 28550 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2013/25 sayılı Tebliğ ile 2013/21 sayılı Tebliğ’de gerekli değişikliklerin yapılması sağlanmıştır.

1.8. Uluslararası Zeytin Konseyi (IOC)’den Alınan Destek Çerçevesinde İspanya’ya Gerçekleştirilen İnceleme Gezisi

Yönetim Kurulumuz, Uluslararası Zeytin Konseyi (IOC)’den aldığı hibe destek çerçevesinde gerek zeytinyağı gerekse sofralık zeytin üretiminde ve ticaretinde dünyada ilk sırada yer alan İspanya’ya 10-15 Mart 2013 tarihleri arasında bir inceleme gezisi yapmıştır. Söz konusu inceleme gezisi İspanya’nın Cordoba şehrinde faaliyet gösteren şişelenmiş zeytinyağı sektöründe dünya lideri olan ve ülkenin en büyük gıda gruplarından biri olup, Carbonell, Bertolli, Carapelli, Koipe ve Sasso gibi markaları bünyesinde barındıran Deoleo firması, Sevilla’da faaliyet gösteren Hojiblanca Kooperatifi ile Madrid’de İspanyol Zeytinyağı Sanayi ve Ticaret İhracatçıları Birliği (ASOLIVA) ziyaret edilerek İspanya’daki mevcut rekolte durumu ve içerisinde bulunduğumuz sezonda yaşanan güncel gelişmeler hakkında bilgi edinilmiştir.

Söz konusu seyahat sonrası edinilen izlenimler aşağıda gibidir:

- IOC web sayfasında yer alan üretim tahminlerine göre; dünya genelinde zeytinyağı üretim tahminleri (Kasım 2012 itibariyle) 2011/12 ve 2012/13 sezonları için sırasıyla 3.408,5 ve 2.718 ton düzeyindedir. Ancak, belirtilen tarihte İspanya’ya ait 2012/13 sezonu için öngörülen zeytinyağı üretim miktarı 820 bin ton düzeyinde idi. Hasadın hemen hemen tamamlandığı 15 Mart 2013 tarihi itibariyle İspanya’nın üretiminin 600 bin ton düzeyinde kalacağı görülmektedir. Bu nedenle, 2012/13 sezonunda dünya zeytinyağı üretiminin 2.5 milyon ton düzeyinde olacağı öngörülmektedir. Son yıllarda dünya zeytinyağı tüketimi 3.2 milyon tona ulaşmıştır. 2012/13 sezonunda dünya üretiminin 2.5 milyon ton civarında olması, bununla birlikte önceki sezondan kalan stoklarla birlikte dünya zeytinyağı ihtiyacı civarında bir toplam arza ulaşılması beklenmektedir.
- İspanya’da bir önceki sezona göre %60’a ulaşan üretim kaybının İtalya ve Yunanistan toplamında önceki sezona göre görülen 95 bin ton düzeyindeki artışla karşılanması da mümkün görülmemektedir. Ayrıca, iç karışıklığın yaşandığı Suriye zeytinyağının dünya piyasalarına erişiminde de sıkıntılar yaşandığı bilinmektedir.
- İspanya’daki üretim gerilemesinin son aylarda fiyatlara yukarı yönde etki ettiği ve 6 ay öncesine göre üretici ülkelerdeki hammadde fiyatlarının %70 civarında arttığı gözlemlenmiştir.
- Dünya zeytinyağı ticaretinde artan fiyatların 2014 yılı başına kadar mevcut düzeylerini koruması, 2013/14 İspanya zeytinyağı rekoltesinin 1.5 milyon ton civarındaki normal değerine ulaşacağıın anlaşılması ile birlikte 2 Euro/kg düzeyinin altına gerileceği değerlendirilmektedir.

1.9. Diğer Faaliyetler

Birliğimiz ve Tanıtım Komitemiz Zeytindostu Derneği organizasyonunda;

- 9 Mart 2012 Gaziantep’de,
- 4 Haziran 2012 Aydın’da,

gerçekleştirilen “**Ortak Akıl ve Güçbirliği**” Toplantılarına katılım sağlayarak destek vermiş, ayrıca Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü’nün 02-06 Ekim 2012 tarihleri arasında Şanlıurfa’da düzenlenediği “**Türkiye II. Zeytin ve Zeytinyağı Kongresi**”ne katılarak destek vermiştir.

2012 yılının Aralık ayı itibari ile Birliğimiz üyesi firmalarının katılımıyla moderatörlüğünü Başkan Vekili Hakan ÖZDOLGUN, Üye Metin ÖLKEN, ve Birliklerimiz basın danışmanı Murat DEMİRCAN’ın yaptığı bir yazışma grubu oluşturulmuştur.

BÖLÜM II

ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI TANITIM KOMİTESİ'NİN FAALİYETLERİ

Zeytin ve Zeytinyağı Tanıtım Komitesi 2012 yılında hedef ülke olarak belirlenmiş olan Çin Halk Cumhuriyeti, Japonya, Hong-Kong, Singapur, Güney Kore, Kanada, Almanya, Hindistan, Birleşik Arap Emirlikleri, ABD, Rusya Federasyonu, Romanya, Irak ve İngiltere'ye ilave olarak 2012 yılında Brezilya'yı yeni hedef ülke olarak belirlemiştir. Hedef olarak belirlenen ülkelerden Pekin-Şanghay/ÇHC, Erbil/IRAK ile Paris/FRANSA'da gerçekleştirilen uluslararası fuarlar ve organizasyonlara katılım sağlanmış ve Türk zeytin ve zeytinyağının bu ülkelerde tanıtımı yapılmıştır.

Ayrıca; "Zeytin Aşkına" fan page'i sosyal medyada etkinliklerine devam etmiş, www.zztk.org.tr, www.olivetolive.com, www.engercektekgercek.com siteleri ZZTK ve çalışmalarını hakkında bilgi vermeye, gerçekleştirilen faaliyetleri duyurmaya devam etmiştir.

İç piyasaya yönelik faaliyetler kapsamında 2011 yılında olduğu gibi 2012 yılında da IOC desteğinden faydalanarak; Aralık ayı içerisinde Eskişehir'de Espark AVM'de 2 gün ve Antalya Terracity AVM'de 1 günlük zeytin-zeytinyağı tanıtım etkinlikleri düzenlenmiştir. Bu etkinlikler kapsamında standlara gelen ziyaretçilere tadım yaptırılmış ve katılımcılara zeytin ve zeytinyağı hediye edilmiştir.

Ayrıca, www.zztk.org.tr ile ZZTK'nin karar kıldığı İngilizce slogana uygun olarak www.olivetolive.com adlarıyla kiralanmış olan web alanlarında Türkçe ve İngilizce olarak tanıtım yapılmaktadır. Söz konusu web sayfasının içeriği, bir menü üzerinde ZZTK ve çalışmalarını hakkında bilgiye, ZZTK tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerin sergilenmesine, Türk zeytin ve zeytinyağının tarihçesine, zeytin ve zeytinyağının sağlık ve kozmetik açıdan yararlarına, üretim, saklama koşullarına, tat, kalite, özelliklerine ilişkin genel bilgiye, zeytinyağı ile yapılan tanıtım filmlerimize ihracatçı firmalarımızın isimleri ve iletişim bilgilerine yer verilecek biçimde oluşturulmuştur. Alt yapısı tamamlanan web sitemizin Japonca versiyonu da yayına girmiştir.

Web sitemizde yer alan ihracatçı firma listeleri yeniden düzenlenmiş ve bir önceki yıl içerisinde zeytin-zeytinyağı ihracatı gerçekleştiren Birliğimiz üyesi olup ihracat gerçekleştiren tüm ihracatçılarımızı kapsayacak şekilde içeriği genişletilmiştir.

6-7 Haziran 2012 tarihleri arasında Türkiye-Dünya Ticaret Köprüsü Programı'nda Komitemiz tarafından bir stand açılmış, ürün ve tanıtım malzemelerimiz katılımcılara dağıtılmıştır.

2012 yılının Nisan ayı içerisinde Tokyo/JAPONYA'da The Olive Oil Sommelier Association of Japan kuruluşunun organizasyonu ile 21-22 Nisan 2012 tarihlerinde gerçekleştirilen Olive Japan 2012 uluslararası zeytinyağı yarışmasına Birliğimizi ve komitemizi temsilen jüri üyesi olarak zeytinyağı tadım uzmanı Ahmet ERTÜR'ün katılımı sağlanmıştır. Bu yılda aynı organizasyona jüri üyesi konusunda destek sağlanması için talep alınmıştır.

2012-2013 YILLARINDA ZZTK TARAFINDAN KATILIMI GERÇEKLEŞEN FUARLAR VE DİĞER FAALİYETLER

II-1. SIAL Paris Fuarı 21-25 Ekim 2012-Paris-Fransa

Zeytin ve Zeytinyağı Tanıtım Komitesi (ZZTK), Fransa'nın başkenti Paris'te 21-25 Ekim tarihleri arasında gerçekleşen Sial Paris Fuarı'na İstanbul Ticaret Odası'nın info standında bir trend alanı ile katılım sağlanmıştır. Söz konusu fuarda komitemizi üye Hakan ÖZDOLGUN temsil etmiştir.

II-2. International Edible Oil Expo 2012, 23-25 Ekim 2012- Pekin-ÇHC

ZZTK olarak 23-25 Ekim 2012 tarihlerinde Pekin-Çin Halk Cumhuriyeti'nde düzenlenmiş olan International Edible Oil Expo Fuarı'nda Pekin Ticaret Müşavirliğimizce komitemize tahsis edilen 9m²'lik info stand ile katılım sağlanmıştır.

Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) Doğu Asya'da Pasifik Okyanusu'nun kıyısında yer almaktadır. Çin'in yüzölçümü yaklaşık olarak 9.596.960 km²'dir. Bu oran Dünya yüzölçümünün % 6,4'üdür. Türkiye yüzölçümünün yaklaşık 12 katıdır. Karasal yüzölçümü bakımından Rusya, Kanada ve Amerika'dan sonra dünyanın en büyük 3. ülkesi konumundadır. ÇHC topraklarının kuzeyden güneye uzunluğu yaklaşık 5.500 km, doğudan batıya uzunluğu yaklaşık 5.200 km'dir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin (ÇHC) yıllık zeytinyağı tüketiminin yaklaşık 45.000-50.000 arasında olduğu tahmin edilmektedir. Bu rakamın, son dönemde zeytinyağının kullanımının artmasına paralel olarak, 2015 yılında 100.000 tonu aşması beklenmektedir. ÇHC'nin zeytinyağı talebi ağırlıklı olarak ithalat yoluyla karşılanmaktadır. Zeytinyağı ülkeye şişelenmiş veya dökme olarak ithal edilmektedir.

Dolayısıyla zeytinyağı ihracatımız için önem arz eden pazarlardan olan ÇHC gerçekleştirilen söz konusu aktiviteye komitemiz ürün göndererek destek vermiştir.

II-3. 2012 Yılı Yağlı Tohumlar ve Yağ Sanayi(15-17 Temmuz 2012) Pekin- ÇHC

15-17 Temmuz 2012 tarihleri arasında Çin Halk Cumhuriyeti'nin Pekin kentinde "China Int'l Oil & Oilseeds Industry Summit 2012" etkinliğine katılan Zeytin ve Zeytinyağı Tanıtım Komitesi Başkanı Sayın Metin ÖLKEN tarafından toplantı sırasında Türk zeytin ve zeytinyağını ve sektörü anlatan bir sunum gerçekleştirilmiştir.

II-4.FHC 2012 (Food & Hospitality China) (14-16 Kasım 2012) Şangay- ÇHC

Zeytin ve Zeytinyağı Tanıtım Komitesi (ZZTK) 14 - 16 Kasım 2012 tarihleri arasında Çin'in Sanghay kentinde düzenlenen ve Türkiye milli katılım organizasyonu Selten Fuarcılık tarafından yapılan FHC Sanghay 2012 Fuarı'na 18m² lik bir standla katılmıştır.

Çin'in en etkili gıda fuarlarından biri olan, Şanghay FHC Gıda Fuarında, bir önceki seneye nazaran ziyaretçi sayısı düşmesine rağmen, ZZTK standına olan ilgi bu sene artarak devam etmiştir. Bu sene, geçen seneye göre standda zeytinlere daha fazla ilgi olduğu gözlemlenmiştir. Fuarın ikinci günü, sektördeki profesyonellere yönelik, Türk zeytin ve zeytinyağını ve sektörü anlatan bir Seminer fuar alanında düzenlenmiş, Seminerin ardından katılımcılara mini tadım aktivitesi gerçekleştirilmiştir. Seminere sektörden profesyoneller katılmıştır. Etkinliklerin ardından fuar süresince ZZTK standını ziyarete gelen ve seminere davet edilen distribütörlere de teşekkür yazısı gönderilmiştir.

II-5.Agrofood-Fuarı (24-26 Kasım 2012) Erbil-Irak

Zeytin ve Zeytinyağı Tanıtım Komitesi (ZZTK) 24 - 26 Kasım 2012 tarihleri arasında Irak'ın Erbil kentinde düzenlenen ve Türkiye milli katılım organizasyonu Akdeniz İhracatçı Birlikleri tarafından yapılan Agro-Food Irak 2012 Fuarı'na bir standla katılmıştır. 2010/11 sezonuna kadar ihracatta yaşanan düşüşe karşın artış kaydedilen birkaç ülke arasında yer alan Irak'a olan ihracatımızı daha da

artırmak için katılan söz konusu Fuar'da, Türk zeytin ve zeytinyağına ciddi bir ilginin olduğu gözlemlenmiştir. Fuarda ZZTK standı; Irak dışında İran, Birleşik Arap Emirlikleri gibi diğer ülkelerden de ziyaretçilerin uğrak yeri olmuştur. Ticari bağlantı amaçlı ziyaretçilerin yanı sıra tüketicilerinde yoğun ilgi gösterdiği söz konusu fuarda ZZTK standına ithalatçı firmalardan ve gıda sektörü temsilcilerinin yanı sıra medya tarafından da ziyaret edilmiştir. ZZTK standını ziyaret edenlerce sofralık zeytinin ilgi odağı olduğu, Türk zeytin ve zeytinyağının da giderek tanınır hale geldiği belirtilmiştir. Sofralık zeytinde, tek bir ürüne yönelik değil, birbirinden farklı ürünlere ilginin olduğu dikkati çekmiştir. Ziyaretçiler, özellikle tuzsuz zeytine ve standımızda sunulan diğer sofralık zeytin çeşitlerine ilgi göstermişler, stantta yaptırılan zeytinyağı tadımlarında ise sızma zeytinyağımızın tadı beğenilmiş, ziyaretçi firmalar çoğunlukla sızma zeytinyağı üzerinde durmuşlardır.

II-6. IFE Uluslararası Gıda ve İçecek Fuarı 17-20 Mart 2013- Londra-İngiltere

ZZTK, hedef pazarlarına eklediği İngiltere'de iki yılda bir düzenlenen IFE-2013 Fuarı'na katıldı. İngiltere, ticaret gücüyle ve Avrupa'nın finans merkezi olmasıyla, Avrupa'nın üçüncü büyük ekonomisine sahiptir. İngiliz hükümeti, son 3 yılda izlediği ekonomik program ile makro ekonomik dengenin devamını, sürdürülebilir verimlilik artışını, istihdam artışını, daha iyi ve sağlıklı bir toplumu, kaliteli kamu hizmetlerini ve çevrenin korunmasını hedeflemiştir. 2011 yılı verilerine göre GSYİH 2,435 Milyar dolardır.

Fuar süresince İngiliz ve diğer Avrupalı ziyaretçiler Türk sofralık zeytin ve zeytinyağına yoğun ilgi gösterdiler. Ancak, zeytinyağında tonda 1.3 Avro gümrük vergisi nedeniyle bu ilginin realize olması oldukça zor görünmektedir.

IFE-2013 Fuarı'nda yeni sezon ürünü sızma Türk zeytinyağı tadımı yaptırıldı. İngiltere'ye yapılacak olan zeytinyağı ihracatlarında uygulanan yüksek gümrük vergisi nedeniyle Türk zeytinyağlarının rekabet şansı azalmaktadır. AB kendi dışındaki hemen hemen tüm üretici ülkelere gümrüksüz ithalat için kota tanıırken ülkemize tanınan kota ise 100 ton gibi çok komik bir düzeydedir. Konu fuarda AB'li yetkili ve ziyaretçilere, fuar sonrasında ise fuara katılan Ekonomi Bakanlığı temsilcisine de iletilmiştir.

IFE Uluslararası Gıda ve İçecek Fuarı'nda, Türkiye'nin özellikle sofralık zeytin ihracatında İngiltere pazarında çok başarılı olabileceğini gözlemlendi. Türkiye, halen İngiltere'ye yıllık 1.300 ton civarında sofralık zeytin ihraç ediyor ve pazarın yüzde 4'üne sahip, önümüzdeki süreçte oluşacak üretim artışı ile İngiltere pazarında yüzde 25 pazar payına ulaşılması mümkün görünmektedir.

BÖLÜM III

TÜRKİYE ZEYTİNYAĞI VE SOFRALIK ZEYTİN ÜRETİMİ

3.1. 2012-13 SEZONU TÜRKİYE ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTESİ

2012/2013 sezonunda Zeytin ve Zeytinyağı rekoltesi ile ilgili olarak Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçı Birlikleri Yönetim Kurulumuz, UZZK'nın resmi rekolte açıklamalarında yer alan sofralık zeytin için 455.000 ton, zeytinyağı için ise 201 bin ton civarında öngörülen rakamlarının, rekolte çalışmaları sonrasında özellikle sofralık zeytinde izleyen dönemde yaşanan olumsuz hava ve iklim şartları nedeniyle rekolte tahminlerinin sırasıyla sofralık zeytin için 400 bin ton ve zeytinyağı için ise 215 bin ton olarak revize edilmesi gerektiği sonucuna varmıştır.

BÖLÜM IV

ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI İHRACATI

4.1. ZEYTİNYAĞI İHRACATI

Geride bıraktığımız 2011/2012 sezonunda (01.11.2011-31.10.2012 tarihleri arası) Türkiye geneli zeytinyağı ihracatımız Tablo 1-A'da görüleceği üzere, 19.202 ton olarak gerçekleşmiş, bu miktara karşılık 64 milyon ABD \$ tutarında döviz geliri elde edilmiştir. Bu rakamlar bir önceki sezonda (2010/2011) 11.727 ton zeytinyağı ihracat miktarı ve 49 milyon ABD \$ tutarı olarak gerçekleşmiştir. 2011/2012 sezonunda Türkiye genelinde toplam 93 ülkeye ve Türkiye sınırları içinde yer alan 4 serbest bölgeye zeytinyağı ihracatı yapılmıştır. Bu ülkeler arasında ABD, Irak, Suudi Arabistan, Japonya, İspanya miktar bakımından en çok ihracat yapılan ülkeler olarak ilk sıralarda yer

almaktadır. Söz konusu ihraç sezonlarında en fazla ihracat yapılan ilk 25 ülke arasında ihracatımızda artış kaydedilen ülke sayısı 14 olup, Çin Halk Cumhuriyeti, İspanya, İtalya, Kanada ve ABD'ye olan ihracat artışları kayda değer görünmektedir.

İçinde bulunduğumuz 2012/13 sezonunun başlangıcından 24.03.2013 tarihine kadar geçen dönemde, geçtiğimiz sezonun aynı dönemine göre zeytinyağı ihracatımızda ise miktarda %431 değerinde ise %395 oranında artış kaydedilmiş, bir önceki sezonun aynı döneminde 7.843 ton olan ihracatımız 41.663 tona, 26,5 milyon dolar olan ihracat gelirimiz ise 131 milyon dolara çıkmıştır. İhracat yapılan toplam ülke ve serbest bölge sayısı 81'den 82'ye yükselirken, en fazla ihracat yapılan ilk 25 ülke arasında 22 ülkeye olan ihracatımızda artış kaydedilmiştir (TABLO 1-B).

2011/2012 ihraç sezonunda yaşanan görece artış sonrası 2012/13 ihraç sezonunda ihracatta yaşanan artışın temel nedeni en büyük üretici konumunda bulunan İspanya'da yaşanan kuraklık nedeniyle rekoltenin bir önceki sezona göre azalması olarak açıklanabilir. Bununla birlikte, ihraç pazarlarımızda yaşadığımız sıkıntılar halen devam etmektedir. Rakip ülkelerdeki tarımsal üretim maliyetlerinin ülkemizdeki maliyetlerden daha düşük düzeyde olması, başta Avrupa Birliği olmak üzere diğer ülkelerde üreticilere verilen desteklerin ülkemizdeki destek oranlarının çok üzerinde seyretmesi, diğer birçok sektörlerde başlıca pazarımız olan AB'nin zeytinyağında ülkemize uyguladığı korumacı tedbirler kapsamında yüksek oranlı gümrük vergileri, AB'nin, AB dışında kalan çoğu rakip üretici ülkelere tanıdığı ancak ülkemize sadece 100 ton için uyguladığı kota tavizinin azlığı ve AB içinde uygulama bulan ancak ülkemiz mevzuatında yer almayan "zeytin/zeytinyağında dahilde işleme rejimi" yapısal sıkıntıları olarak gösterilebilir.

Son yıllarda artan zeytin fidanı dikimleri ile birlikte ciddi üretim miktarlarına ulaşılması beklenmektedir. 2023 yılında ulaşılması planlanan 500 milyar dolar ihracat hedefi içerisinde zeytin ve zeytinyağı sektörünün payı 3,8 milyar dolardır. Bu hedefin yakalanabilmesi için sürekli ve sürdürülebilir bir ihracat imkanı yaratılması büyük önem arz etmektedir.

Not: Aşağıda yer alan Türkiye'ye ait ihracat verilerinin tamamı Türkiye Geneli ihracatı yansıtmakta olup, TİM ve Birliklerarası Ortak Bilgi Sisteminden alınmış kaydi rakamlardır.

Tablo 1-A: Son İki Sezonda Önde Gelen Ülkeler Bazında Türkiye Geneli Zeytinyağı İhracatı

ÜLKE ADI	2010/2011			2011/2012			Miktar Değişim
	MİKTAR (KG)	TUTAR (\$)	Ortl. Fiyat	MİKTAR (KG)	TUTAR (\$)	Ortl. Fiyat	
BENİN	3.282	15.187	4,63	28.064	103.890	3,70	755
CIBUTİ	13.814	50.778	3,68	44.248	144.235	3,26	220
FİLDİŞİ SAHİLİ	0	0	0,00	401.011	1.097.727	2,74	100
MISIR	47.477	201.455	4,24	21.840	86.969	3,98	-54
SEYŞEL ADALARI VE BA	15.396	70.969	4,61	47.027	176.249	3,75	205
TANZANYA(BİRLEŞ.CUM)	4.368	15.705	3,60	22.022	61.183	2,78	404
BİRLEŞİK DEVLETLER	754.713	3.441.374	4,56	3.463.007	10.853.607	3,13	359
JAMAİKA	30.400	130.416	4,29	30.400	92.872	3,06	0
KANADA	82.767	464.280	5,61	653.701	1.963.689	3,00	690
TRINIDAD VE TOBAGO	2.511	15.598	6,21	31.111	159.617	5,13	1.139

AVUSTRALYA	220.501	840.367	3,81	293.457	905.054	3,08	33
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	403.286	1.827.169	4,53	907.096	3.360.356	3,70	125
ENDONEZYA	23.704	105.818	4,46	29.760	128.582	4,32	26
FİLİPİNLER	347.671	1.569.602	4,51	357.014	1.526.597	4,28	3
GÜNEY KORE CUMHURİYE	333.824	1.205.440	3,61	203.893	653.370	3,20	-39
HINDİSTAN	132.817	686.130	5,17	134.761	667.593	4,95	1
JAPONYA	1.917.045	7.947.471	4,15	1.941.538	7.506.690	3,87	1
MALDİV ADALARI	1.929	7.130	3,70	31.833	95.666	3,01	1.550
MALEZYA	52.313	289.346	5,53	83.460	410.451	4,92	60
PAKİSTAN	0	0	0,00	28.506	112.323	3,94	100
SİNGAPUR	208.311	897.674	4,31	151.225	539.832	3,57	-27
TAYLAND	122.480	451.976	3,69	85.684	279.530	3,26	-30
ALMANYA	512.343	2.256.439	4,40	483.547	1.832.720	3,79	-6
BİRLEŞİK KRALLIK	16.609	80.570	4,85	67.247	191.807	2,85	305
DANİMARKA	22.295	86.172	3,87	43.680	162.240	3,71	96
HOLLANDA	19.250	78.722	4,09	39.337	108.263	2,75	104
İSPANYA	0	0	0,00	938.480	2.559.303	2,73	100
İTALYA	0	0	0,00	905.760	2.342.239	2,59	100
KKTC	38.574	202.118	5,24	33.189	103.870	3,13	-14
NORVEÇ	187.267	766.242	4,09	212.397	745.570	3,51	13
GÜRCİSTAN	12.306	62.600	5,09	21.809	71.791	3,29	77
MAKEDONYA	13.109	64.181	4,90	35.523	145.161	4,09	171
RUSYA FEDERASYONU	130.862	624.533	4,77	140.470	586.349	4,17	7
UKRAYNA	177.909	858.188	4,82	141.690	569.892	4,02	-20
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	899.731	3.358.979	3,73	739.118	2.442.653	3,30	-18
İRAK	787.396	3.315.859	4,21	938.003	3.622.730	3,86	19
İRAN (İSLAM CUM.)	589.859	2.904.319	4,92	817.455	2.652.647	3,25	39
KATAR	56.138	231.894	4,13	95.521	306.166	3,21	70
KUVEYT	130.701	487.035	3,73	234.889	667.946	2,84	80
SURİYE	0	0	0,00	21.544	61.701	2,86	100
SUUDİ ARABİSTAN	2.577.708	9.663.765	3,75	3.358.989	10.866.124	3,23	30
YEMEN	46.727	188.462	4,03	79.622	253.526	3,18	70
AZERBAYCAN-NAHÇİVAN	168.658	770.285	4,57	255.707	1.139.794	4,46	52
KAZAKİSTAN	120.662	576.128	4,77	151.317	632.850	4,18	25
ÖZBEKİSTAN	7.178	40.323	5,62	24.295	61.700	2,54	238
TÜRKMENİSTAN	14.519	74.287	5,12	22.171	88.778	4,00	53
DİĞER ÜLKELER	478.898	2.232.244	4,66	410.385	1.615.043	3,94	-14
	11.727.311	49.157.231	4,19	19.202.804	64.756.943	3,37	64

Tablo 1-B: 2012/13 ve 2011/12 sezonlarının ilk 5 Aylık Dönemleri itibarıyla Belli Başlı Ülkeler Bazında Türkiye Geneli Zeytinyağı İhracatımız

ÜLKE ADI	MİKTAR (KG)	TUTAR (\$)	Ortl. Fiyat	MİKTAR (KG)	TUTAR (\$)	Ortl. Fiyat	Miktar Değişim %
FAS	0	0	0,00	278.380	908.140	3,26	100
FİLDİŞİ SAHİLİ	263.635	637.679	2,42	772.390	2.581.354	3,34	193
MISIR	0	0	0,00	78.915	293.850	3,72	100
BİRLEŞİK DEVLETLER	1.418.809	4.448.371	3,14	13.425.354	42.162.233	3,14	846
KANADA	164.344	533.176	3,24	505.669	1.708.892	3,38	208
AVUSTRALYA	190.960	598.907	3,14	222.350	758.863	3,41	16
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	386.939	1.377.298	3,56	477.698	1.780.017	3,73	23
GÜNEY KORE CUMHURİYE	94.670	301.378	3,18	168.701	578.067	3,43	78
HINDISTAN	48.734	252.194	5,17	48.357	267.238	5,53	-1
JAPONYA	674.584	2.774.987	4,11	1.054.410	3.834.156	3,64	56
MALEZYA	22.523	129.647	5,76	86.827	416.304	4,79	286
PAPUA YENİ GINE	13.153	64.477	4,90	90.056	325.163	3,61	585
SINGAPUR	58.962	198.159	3,36	64.875	240.480	3,71	10
TAYLAND	30.400	96.847	3,19	48.788	161.143	3,30	60
ALMANYA	277.580	1.101.759	3,97	195.471	881.547	4,51	-30
İSPANYA	0	0	0,00	14.264.111	42.573.124	2,98	100
İTALYA	167.800	367.856	2,19	2.956.820	8.620.844	2,92	1662
PORTEKİZ	0	0	0,00	1.606.200	4.901.584	3,05	100
NORVEÇ	101.479	364.226	3,59	116.033	408.684	3,52	14
UKRAYNA	46.096	209.973	4,56	74.692	319.241	4,27	62
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	462.913	1.512.362	3,27	234.148	739.795	3,16	-49
İRAK	265.229	998.527	3,76	294.654	1.436.222	4,87	11
İRAN (İSLAM CUM.)	311.020	1.080.209	3,47	474.269	1.411.438	2,98	52
KUVEYT	163.639	475.902	2,91	122.685	359.096	2,93	-25
SUUDİ ARABİSTAN	1.777.081	5.447.353	3,07	3.397.998	11.341.267	3,34	91
YEMEN	17.346	48.246	2,78	52.152	179.840	3,45	201
AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	93.493	411.364	4,40	110.558	504.710	4,57	18
Diğer Ülkeler	791.632	3.094.713	3,91	440.706	1.660.061	3,77	-44
	7.843.021	26.525.609	3,38	41.663.269	131.353.356	3,15	431

Tablo 2’de görüleceği üzere, Türkiye geneli zeytinyağı ihracat miktarımız son 10 sezon içerisinde 2004/2005 sezonunda en tepe noktasına ulaşmış, sonraki sezonun yok sezonu olması dolayısıyla gerilemiş ve yukarıda sayılan nedenlerden dolayı gerileme 6 sezon daha devam etmiştir. 2010/2011 sezonunda ise, son 10 sezonun en düşük ihracat düzeyi yaşanmıştır. 2011/12 ihraç sezonunda rekoltenin de yüksek olması nedeniyle zeytin ve zeytinyağı arzı arttığından ihracatımız önceki sezonlara göre artmaya başlamış, içerisinde bulunduğumuz dönemde ise İspanya’da yaşanan ürün sıkıntısının da etkisiyle daha şimdiden geçtiğimiz sezonun iki katına çıkmıştır.

Tablo 2: Sezonlar İtibariyle Türkiye Geneli Zeytinyağı İhracatı ve Ortalama İhrac Fiyatları

SEZONLAR	MİKTAR (KG)	TUTAR (\$)	ORTALAMA FİYAT (\$/KG)
2003/2004	46.034.412	125.647.829	2,73
2004/2005	92.228.092	296.605.045	3,19
2005/2006	47.569.031	202.942.856	4,27
2006/2007	42.389.279	145.428.285	3,43
2007/2008	15.832.908	71.732.896	4,50
2008/2009	27.664.218	92.132.304	3,29
2009/2010	23.355.008	81.422.522	3,49
2010/2011	11.727.311	49.157.231	4,19
2011/2012	19.202.804	64.756.943	3,37
2012/2013(*)	41.663.269	131.353.356	3,15

* 01.11.2012-24.03.2013 dönemi

Aşağıda yer alan Tablo 3'te ülke geneli zeytinyağı ihracatımızın son 9 sezon itibariyle tiplerine göre dağılımı sunulmaktadır. Sezonlar itibariyle 2000'li yılların başlarında rafine ve riviera tipi zeytinyağı ağırlıklı olarak ihraç edilmiş olduğu, sızma zeytinyağı ihracatı oranının daha düşük kaldığı görülmekte, son sezonlarda ise sızma zeytinyağı ihracatının önceki sezonlarla karşılaştırıldığında artış gösterdiği görülmektedir. Yine 2012/2013 sezonunun ilk beş ayına ilişkin ihracat verileri de aşağıda yer almaktadır.

Tablo 3: Sezonlar itibariyle Tiplerine Göre Türkiye Geneli Zeytinyağı İhracatı

SEZON	TİP	MİKTAR(KG)	DEĞER (\$)	\$/KG.	% MİKTAR PAYI
2003/2004	Sızma	8.645.330	25.304.104	2,93	18,78
	Naturel 1.	4.175.129	10.846.289	2,6	9,07
	Naturel 2.	167.530	380.132	2,27	0,36
	Rafine	17.921.350	46.323.638	2,58	38,93
	Riviera	15.125.073	42.793.666	2,83	32,86
	TOPLAM	46.034.412	125.647.829	2,73	100
2004/2005	Sızma	22.597.936	77.577.024	3,43	24,5
	Naturel 1.	15.250.403	46.001.552	3,02	16,54
	Naturel 2.	3.104.596	10.917.574	3,52	3,37
	Rafine	23.790.328	73.818.733	3,1	25,79
	Riviera	27.484.829	88.290.162	3,21	29,8
	TOPLAM	92.228.092	296.605.045	3,21	100
2005/2006	Sızma	10.271.027	45.243.873	4,4	21,59
	Naturel 1.	4.632.377	18.994.332	4,1	9,74
	Naturel 2.	1.340.918	5.909.671	4,4	2,82
	Rafine	14.508.300	60.753.204	4,18	30,5
	Riviera	16.812.305	72.447.581	4,31	35,35
	TOPLAM	47.569.031	202.942.856	4,27	100

2006/2007	Sızma	18.440.805	65.184.852	3,53	43,51
	Naturel 1.	4.077.982	12.914.787	3,17	9,63
	Naturel 2.	194.196	654.390	3,37	0,46
	Rafine	8.434.159	28.253.635	3,35	19,92
	Riviera	11.221.054	38.438.653	3,43	26,48
	TOPLAM	42.389.279	145.428.285	3,39	100
2007/2008	Sızma	6.718.067	32.166.631	4,79	42,43
	Naturel 1.	1.466.328	6.327.268	4,32	9,26
	Naturel 2.	566.749	2.458.152	4,34	3,58
	Rafine	3.113.258	12.828.756	4,12	19,67
	Riviera	3.968.506	17.952.089	4,52	25,07
	TOPLAM	15.832.908	71.732.896	4,53	100
2008/2009	Sızma	8.232.238	32.381.486	3,93	29,76
	Naturel 1.	2.180.049	7.405.714	3,40	7,88
	Naturel 2.	695.222	2.268.508	3,26	2,51
	Rafine	6.544.464	19.935.037	3,05	23,66
	Riviera	10.012.245	30.141.559	3,01	36,19
	TOPLAM	27.664.218	92.132.304	3,33	100
2009/2010	Sızma	7.308.484	30.903.788	4,23	31,03
	Naturel 1.	2.430.865	8.216.428	3,38	10,36
	Naturel 2.	252.392	922.434	3,65	1,63
	Rafine	5.785.955	17.934.231	3,21	28,23
	Riviera	7.577.312	23.445.641	2,99	28,75
	TOPLAM	23.355.008	81.422.522	3,49	100
2010/2011	Sızma	4.996.763	23.230.244	4,66	42,67
	Naturel 1.	1.973.486	7.068.357	3,58	16,81
	Naturel 2.	193.167	743.956	3,85	1,64
	Rafine	1.807.322	7.693.976	4,26	15,40
	Riviera	2.756.573	10.420.698	3,78	23,48
	TOPLAM	11.727.311	49.157.231	4,19	100
2011/2012	Sızma	9.552.779	34.494.285	3,61	49,75
	Naturel 1.	2.091.227	6.355.048	3,04	10,89
	Naturel 2.	407.318	1.113.090	2,73	2,12
	Rafine	2.636.012	8.602.859	3,26	13,73
	Riviera	4.515.469	14.191.661	3,14	23,51
	TOPLAM	19.202.804	64.756.943	3,37	100
	Sızma	13.418.514	45.215.582	3,37	32,21
	Naturel 1.	5.725.510	16.746.582	2,92	13,74
	Naturel 2.	886.796	2.451.109	2,76	2,13
	Rafine	14.438.414	44.200.952	3,06	34,66
	Riviera	7.194.054	22.739.130	3,16	17,26

2012/2013(*)	TOPLAM	41.663.288	131.353.355	3,15	100
--------------	--------	------------	-------------	------	-----

*01.11.2012-24.03.2013 dönemi

Tablo 4'te, 2003/2004 sezonundan itibaren Türkiye geneli zeytinyağı ihracatının ambalajlarına göre dağılımı yer almaktadır. Türkiye geneli zeytinyağı ihracatımız ambalajlarına göre sınıflandırıldığında 2006/2007 sezonuna kadar geçen dönem boyunca dökme olarak gerçekleştirilen zeytinyağı ihracatının daha baskın olduğu bir ihracat tablosu karşımıza çıkmaktadır. Bununla birlikte, ihracatımızın miktar ve değer olarak gerilediği son 4-5 sezon boyunca zeytinyağı ihracatımızın ağırlıklı olarak ambalajlı olarak gerçekleştirildiği görülmektedir. 2012/2013 sezonunda ise dökme zeytinyağı ihracatı yeniden ağırlık kazanmıştır.

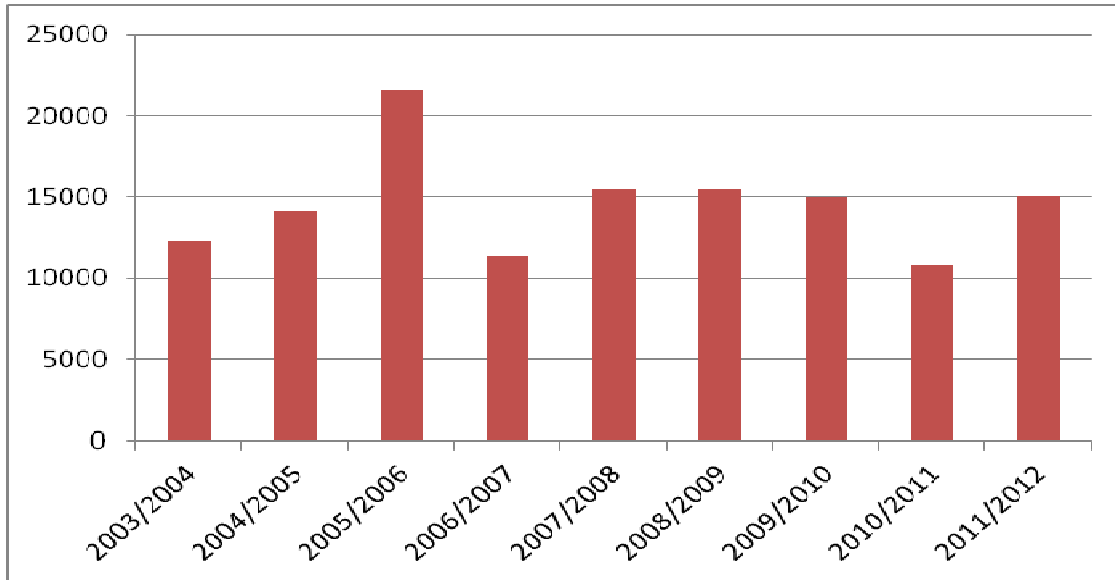
Tablo 4: Son 9 Sezon İtibariyle Ambalajlarına Göre Zeytinyağı İhracatımız

SEZON	AMBALAJ ŞEKLİ	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	\$/TON
2003/2004	Dökme	26.293.898	69.594.034	2,65
	Varilli	5.588.260	15.520.277	2,78
	Kutulu	14.152.254	40.533.518	2,86
	TOPLAM	46.034.412	125.647.829	2,73
2004/2005	Dökme	61.271.318	195.399.401	3,19
	Varilli	9.360.247	30.648.022	3,27
	Kutulu	21.596.527	70.557.622	3,27
	TOPLAM	92.228.092	296.605.045	3,22
2005/2006	Dökme	26.295.413	108.708.012	4,13
	Varilli	9.949.153	43.655.309	4,39
	Kutulu	11.324.489	50.579.567	4,47
	TOPLAM	47.569.031	202.942.856	4,27
2006/2007	Dökme	17.299.845	55.151.793	3,18
	Varilli	9.599.615	31.378.273	3,26
	Kutulu	15.468.736	58.916.251	3,77
	TOPLAM	42.389.279	145.428.285	3,39
2007/2008	Dökme	2.297.709	8.428.726	3,67
	Varilli	2.976.514	12.017.280	4,04
	Kutulu	10.558.685	51.286.890	4,86
	TOPLAM	15.832.908	71.732.896	4,53
2008/2009	Dökme	8.241.894	22.554.202	2,74
	Varilli	3.970.652	12.339.656	3,11
	Kutulu	15.451.672	57.238.445	3,70
	TOPLAM	27.664.218	92.132.303	3,33
2009/2010	Dökme	6.210.778	17.070.545	2,75
	Varilli	2.123.588	6.726.577	3,17

	Kutulu	15.020.642	57.625.400	3,84
	TOPLAM	23.355.008	81.422.522	3,49
2010/2011	Dökme	78.005	273.148	3,50
	Varilli	833.877	3.090.735	3,71
	Kutulu	10.815.429	45.793.347	4,24
	TOPLAM	11.727.311	49.157.231	4,20
2011/2012	Dökme	2.680.722	7.091.333	2,65
	Varilli	1.439.412	4.054.157	2,82
	Kutulu	15.082.670	53.611.453	3,55
	TOPLAM	19.202.804	64.756.943	3,37
2012/2013 (*)	Dökme	21.669.779	65.298.571	3,01
	Varilli	8.727.410	27.362.927	3,14
	Kutulu	11.266.080	38.691.858	3,44
	TOPLAM	41.663.269	131.353.356	3,15

*01.11.2012-24.03.2013 dönemi

Grafik1: Son 9 sezon itibariyle Türkiye Geneli Ambalajlı Zeytinyağı İhracatı

Tablo 5’te görülen, başlıca üretici ülkelerin son dört sezonda gerçekleştirdikleri ve içinde bulunduğumuz sezon için öngörülen zeytinyağı üretim ve ihracat rakamlarıdır. Tabloya genel bir bakışta İspanya’nın tüm dönemlerde üretim miktarı açısından en başta yer aldığı anlaşılmaktadır. Bu ülkenin hemen ardından İtalya gelmekte sonra sırasıyla Yunanistan, Tunus ve Türkiye gelmektedir. İhracatta ise bu kez İtalya’nın ön sırada yer aldığı, ancak son iki sezonda İspanya’nın bu konuda öne geçtiği gözlemlenmektedir. Bu ülkelerin ardından Tunus ve Türkiye’nin geldiği gözlenmektedir.

Tablo 5: Başlıca Üretici Ülkelerin Zeytinyağı Üretimi ve İhracatı

	2009/2010		2010/2011		2011/12		2012/2013(*)	
	Üretim (Bin Ton)	İhracat (Bin Ton)	Üretim (Bin Ton)	İhracat (Bin Ton)	Üretim (Bin Ton)	İhracat (Bin Ton)	Üretim (Bin Ton)	İhracat (Bin Ton)
İSPANYA	1.396,30	196,5	1391	196,2	1611	257	900	210
İTALYA	460	195,1	440	223,5	450	232,1	450	232

YUNANİSTAN	320	12	301	13	295	15	350	16
SURİYE	150	18	180	23	198	25	198	25
FAS	160	21	130	30,5	120	40	110	30
TÜRKİYE	140	29,5	160	12	191	20	195	40
TUNUS	150	97	120	108	180	140	220	160
PORTEKİZ	58,7	35,8	62,9	42,7	76,2	51,2	68,6	49,2
ARA TOPLAM	2.835,00	604,9	2.784,9	648,9	3.121,2	780,3	2.491,6	762,2
DİĞER ÜLKELER	139	48,1	285,1	45,6	267,8	53,7	264,4	54,8
DÜNYA	2.974	653	3.070	694,5	3.389	834	2.756	817

(*)Tahmini

Kaynak: UZK Verileri (Avrupa içi ticaret dahil değildir)

4.2. SOFRALIK ZEYTİN İHRACATI

2011/2012 sezonunda Türkiye genelinde toplam 71.980 ton sofralık zeytin ihraç edilerek yaklaşık 118 milyon Amerikan Doları döviz geliri elde edilmiştir. Sofralık zeytin ihracat miktarının 12.727 tonu yeşil, 59.252 tonu siyah zeytin olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki sezon olan 2010/11 sezonunda ise, Türkiye geneli 72.261 ton sofralık zeytin ihraç edilerek yaklaşık 126 milyon Amerikan Doları döviz girdisi sağlanmıştır.

Tablo 7: Son 4 Sezon İtibariyle Türkiye Geneli Sofralık Zeytin İhracatı

	2008/09			2009/10			2010/2011			2011/2012		
	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT
SİYAH ZEYTİN	53.389.089	81.162.833	1,52	59.114.467	93.687.926	1,58	59.697.617	102.048.067	1,71	59.252.759	94.212.020	1,59
YEŞİL ZEYTİN	9.358.141	18.626.249	1,99	13.233.891	23.703.179	1,79	12.563.825	24.480.694	1,95	12.727.849	24.439.428	1,92
TOPLAM	62.747.230	99.789.082	1,59	72.348.358	117.391.105	1,62	72.261.442	126.528.761	1,75	71.980.608	118.651.448	1,65

Geride bıraktığımız 2010/2011 sezonu için, ihracat miktarı baz alındığında siyah zeytin ihracatımızda ilk 5 ülkenin Romanya, Irak, Bulgaristan, Almanya ve ABD olarak sıralandığı, bir önceki sezonda yine ilk 5 sırada yer alan ülkelerden Irak ve ABD'ye olan ihracatımız artarken Bulgaristan, Romanya ve Almanya'ya olan ihracatımızın gerilediği görülmektedir.

Tablo 8: Son 4 Sezon İtibariyle Türkiye Geneli Siyah Zeytin İhracatı

ÜLKE	2008/09			2009/10			2010/2011			2011/2012		
	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT
ROMANYA	9.029.627	10.105.940	1,12	15.558.938	18.054.221	1,16	17.271.536	19.292.409	1,12	16.198.471	17.335.883	1,07
BULGARİSTAN	18.742.077	14.594.385	0,78	12.341.807	9.757.947	0,79	9.112.944	7.207.678	0,78	9.506.251	6.774.442	0,71
ALMANYA	8.656.094	24.363.891	2,81	9.938.884	26.458.075	2,66	9.316.623	28.978.697	3,11	8.801.296	25.662.976	2,92

IRAK	5.328.085	7.042.184	1,32	7.333.521	10.535.720	1,44	9.630.557	13.537.118	1,41	10.785.750	15.377.669	1,43
A.B.D.	3.161.860	5.606.476	1,77	3.990.412	6.860.580	1,72	4.242.569	7.793.677	1,84	4.125.715	7.902.673	1,92
HOLLANDA	1.055.933	2.913.934	2,76	951.886	2.664.654	2,80	770.361	2.680.911	3,48	660.465	2.146.977	3,25
AVUSTRALYA	1.342.736	2.517.474	1,87	905.407	1.653.925	1,83	916.699	1.857.148	2,03	821.884	1.570.505	1,91
K.K.T.C.	613.024	1.121.643	1,83	718.044	1.489.340	2,07	508.695	1.111.931	2,19	420.794	867.036	2,06
BİRL. KRALLIK	614.095	1.875.660	3,05	674.540	2.011.977	2,98	769.936	2.679.249	3,48	994.700	2.764.835	2,78
AVUSTURYA	496.334	1.491.329	3,00	514.491	1.468.864	2,85	545.426	1.685.430	3,09	580.519	1.520.256	2,62
FRANSA	385.891	1.199.992	3,11	392.423	1.262.325	3,22	614.295	2.143.112	3,49	491.745	1.527.712	3,11
MAKEDONYA	290.797	549.404	1,89	348.409	600.633	1,72	258.118	523.635	2,03	294.579	536.980	1,82
İTALYA	228.109	433.667	1,90	346.256	592.743	1,71	199.620	424.230	2,13	94.220	153.134	1,63
RUSYA FED.	186.544	266.489	1,43	211.890	302.040	1,43	530.850	750.974	1,41	765.911	1.057.893	1,38
İSPANYA	12.000	19.608	1,63	55.200	86.606	1,57	38.400	62.536	1,63	19.820	33.649	1,70
ARA TOPLAM	50.143.205	74.102.077	1,48	54.282.106	83.799.649	1,54	54.726.628	90.728.742	1,66	54.562.120	85.232.620	1,56
DİĞER	3.245.884	7.060.756	2,18	4.832.361	9.888.277	2,05	5.072.351	11.536.056	2,27	4.690.639	9.679.400	2,06
TOPLAM	53.389.089	81.162.833	1,52	59.114.467	93.687.926	1,58	59.798.979	102.264.798	1,71	59.252.759	94.912.020	1,60

Yeşil zeytin ihracatımızda ise, 2011/2012 ihracat sezonunda ihracat miktarı bazında ilk 5 sıranın, Irak, Almanya, İngiltere, Romanya ve İran olarak oluştuğu gözlemlenmektedir. Irak, Rusya Federasyonu, Irak gibi ülkelere olan ihracatımızda artış yaşanırken, İran, İngiltere, Almanya ve ABD'ye olan ihracatlarda gerileme yaşanmıştır.

Tablo 9: Son 4 Sezon İtibariyle Türkiye Geneli Yeşil Zeytin İhracatı

ÜLKE	2008/09			2009/10			2010/11			2011/2012		
	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT
İRAN	1.845.557	1.763.998	0,96	3.536.148	3.763.215	1,06	2.170.222	2.512.958	1,16	524.932	562.407	1,07
IRAK	1.076.333	1.898.530	1,76	2.612.401	4.501.214	1,72	3.028.543	4.902.245	1,62	4.695.914	8.344.832	1,78
ALMANYA	2.325.336	6.289.350	2,70	1.961.860	5.240.108	2,67	2.160.138	5.995.857	2,78	1.895.664	4.998.403	2,64
A.B.D.	700.572	1.395.692	1,99	929.699	1.771.836	1,91	1.292.408	2.513.618	1,94	1.157.614	2.163.434	1,87
ROMANYA	476.842	859.752	1,80	838.691	1.321.270	1,58	773.370	1.237.496	1,60	901.422	1.325.257	1,47
S.ARABİSTAN	346.638	709.589	2,05	490.679	876.789	1,79	472.927	834.332	1,76	394.536	754.866	1,91
BİRL. KRALLIK	358.201	962.124	2,69	316.074	824.493	2,61	318.620	914.900	2,87	334.788	818.141	2,44
HOLLANDA	178.924	509.622	2,85	282.731	536.172	1,90	131.016	405.658	3,10	174.240	368.055	2,11
BULGARİSTAN	361.379	427.235	1,18	159.470	247.796	1,55	91.787	151.771	1,65	102.585	133.779	1,30
MAKEDONYA	74.478	142.670	1,92	104.761	183.233	1,75	88.535	174.571	1,97	108.060	181.631	1,68
FRANSA	130.537	334.502	2,56	102.587	316.264	3,08	140.172	420.629	3,00	103.111	258.505	2,51
BELÇİKA	88.343	283.862	3,21	95.242	266.834	2,80	87.393	290.181	3,32	63.153	205.505	3,25
AVUSTURYA	95.647	246.648	2,58	81.935	201.016	2,45	125.746	317.704	2,53	130.541	310.691	2,38
İTALYA	64.546	177.714	2,75	45.360	146.511	3,23	30.150	98.005	3,25	90.143	146.106	1,62
DANİMARKA	28.487	72.148	2,53	15.773	42.237	2,68	24.484	64.952	2,65	42.411	86.518	2,04
ARA TOPLAM	8.151.820	16.073.436	1,97	11.573.411	20.238.988	1,75	10.846.977	20.660.314	1,90	10.719.114	20.658.130	1,93
DİĞER	1.206.321	2.552.813	2,12	1.660.480	3.464.191	2,09	1.716.848	3.820.380	2,23	2.008.735	3.781.298	1,88
TOPLAM	9.358.141	18.626.249	1,99	13.233.891	23.703.179	1,79	12.563.825	24.480.694	1,95	12.727.849	24.439.428	1,92

Son on sezona ilişkin aşağıda yer alan tablodan genel olarak siyah zeytin ihracatımızda sürekli bir artışın olduğu, ihracatçılarımızın üretim dalgalanmalarına rağmen yurt dışındaki pazarlarda istikrarlı bir biçimde var olmak için çalıştıkları sonucuna ulaşabiliriz. Ülkemiz rekoltesinin artmaya başladığı 2011/2012 sezonunda ise siyah zeytin ihracatımızın miktarda ve değerinde gerileme gösterdiği gözlemlenmektedir. 2011/2012 sezonunda 81 ülkeye ve 4 serbest bölgeye ihracatı yapılan siyah zeytinde ortalama ihraç fiyatları ise geride bıraktığımız sezonda 1,60 ABD\$ olarak gerçekleşmiştir. 2012/13 ihraç sezonunun ilk 5 aylık döneminde ise ihracatımız miktar bazında 30.658 ton değer bazında ise 50.241.295\$ olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 10: Son 10 Sezon İtibariyle Türkiye Geneli Siyah Zeytin İhracatımız ve Ortalama İhraç Fiyatları

SEZONLAR	MİKTAR (KG)	TUTAR (\$)	ORTALAMA FİYAT (\$/KG)
2003/2004	43.452.885	54.030.375	1,24
2004/2005	41.380.275	44.286.111	1,07
2005/2006	48.023.740	65.919.496	1,37
2006/2007	56.657.348	72.989.290	1,29
2007/2008	52.967.699	90.390.044	1,71
2008/2009	53.765.230	81.724.467	1,52
2009/2010	59.194.714	93.975.728	1,58
2010/2011	59.798.979	102.264.798	1,71
2011/2012	59.252.759	94.912.020	1,60
2012/2013 (*)	30.064.593	49.030.404	1,63

*01.10.2011-24.03.2012 dönemi

Yeşil zeytin ihracatımızda geçtiğimiz sezonlarda gözlemlenen periyodisiteye bağlılığın son yıllarda azaldığı göze çarpmaktadır. 2005-2006 sezonunda 6.305 ton yeşil zeytin ihracatı yapılmışken bu ürünün ihracatı 2006/2007 sezonunda 10.626 ton'a ulaşmış, 2007/2008 sezonunda ise 6.471 ton düzeyine gerilemiştir. 2010/2011 sezonunda 12.563 ton olarak gerçekleşen ihracatımız 2011/12 ihraç yılında da 12.727 ton olarak gerçekleşmiştir. Yeşil zeytin ihracatımız 2011/2012 sezonunda 74 ülke ve 4 serbest bölgeye gerçekleştirilmiştir.

Tablo 11: Son 9 Sezon İtibariyle Türkiye Geneli Yeşil Zeytin İhracatımız ve Ortalama İhraç Fiyatları

SEZONLAR	MİKTAR (KG)	TUTAR (\$)	ORTALAMA FİYAT (\$/KG)
2003/2004	7.770.051	12.684.254	1,63
2004/2005	16.212.173	32.724.886	2,02
2005/2006	6.304.839	12.526.550	1,99
2006/2007	10.625.917	19.376.960	1,82
2007/2008	6.470.868	16.657.203	2,57
2008/2009	9.115.384	18.135.136	1,99
2009/2010	13.233.891	23.703.179	1,79
2010/2011	12.563.825	24.480.695	1,95
2011/2012	12.727.849	24.439.428	1,92

2012/2013 (*)	6.835.487	13.486.175	1,97
----------------------	-----------	------------	------

*01.10.2012-24.03.2013 dönemi

Tablo 12: Son 8 sezon Sofralık Zeytin Ortalama İhrac Fiyatları(\$/Kg)

SEZONLAR	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013(*)
Siyah Zeytin	1,07	1,37	1,29	1,71	1,52	1,58	1,71	1,60	1,63
Yeşil Zeytin	2,02	1,99	1,82	2,57	1,99	1,79	1,95	1,92	1,97

*01.10.2012-24.03.2013 itibariyle

Tablo 13: Başlıca Üretici Ülkelerin Sofralık Zeytin Üretimi ve İhracatı

ÜLKELER	2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013(*)	
	Üretim (Bin Ton)	İhracat (Bin Ton)	Üretim (Bin Ton)	İhracat (Bin Ton)	Üretim (Bin Ton)	İhracat (Bin Ton)	Üretim (Bin Ton)	İhracat (Bin Ton)	Üretim (Bin Ton)	İhracat (Bin Ton)
İSPANYA	485,7	165,2	492,6	225,1	608,6	211,3	519,3	215	492	200
YUNANİSTAN	105	53	107	49	135	53	110	44	130	51
TÜRKİYE	300	65	390	65,5	330	72	400	60	410	70
MISIR	440	88	409	71,5	350	78	500	100	300	80
ARJANTİN	95	73	220	110	250	66,5	200	70	100	70
SURİYE	120	24	135	24	147	30	172	35	172	35
ARA TOPLAM	1545,7	468,2	1753,6	545,1	1.820,6	510,8	1901,3	524	1.604	506
DİĞER ÜLKELER	536,80	113,4	614,90	147,9	902,4	142,7	673,2	160	793	154
DÜNYA	2.082,50	584,5	2.368,50	693	2.723	653,5	2.574,5	684	2.397	660

* UZK Tahmini Verileridir. (AB içi ticaret dahil değildir)

Uluslararası Zeytin Konseyi'nin (International Olive Council) web sayfasından temin edilen verilerin yer aldığı Tablo 13'te, başlıca üretici ülkelerin son beş sezonda gerçekleştirdikleri ve içinde bulunduğumuz sezon için öngörülen sofralık zeytin üretim ve ihracat rakamlarıdır. Tablodan da anlaşılacağı üzere İspanya dünyada en çok sofralık zeytin üretiminin gerçekleştirildiği ülkedir. İspanya sofralık zeytin ihracatında da ilk sıradadır. UZK'nın verilerine göre ülkemizin dünya sofralık zeytin üretiminde ve ihracatında aynı biçimde üçüncü sırada kendine yer edindiği anlaşılmaktadır.

BÖLÜM V

2013 YILI İŞ PROGRAMI

1. Birliğimizin uğraşım sahasındaki ürünlerin ihracatının istikrarlı bir şekilde devamını sağlamak, ihracatçılarımıza sürekli ve rekabetçi hammadde tedarikinin sağlanması için Dahilde İşleme Rejimi konusundaki çalışmalara devam etmek,
2. Üyelerimiz arasında işbirliği ve dayanışmayı geliştirmek,
3. Üyelerimizin ortak sorunlarına çözüm aramak,
4. Zeytin ve zeytinyağının gerek yurt içi gerekse yurtdışında tüketiminin artması amacıyla Türk zeytin ve zeytinyağının tanıtımını yapmak,
5. Türk çiftçisinin zeytin yetiştiriciliğine ilgisinin artırılması, yeni zeytin plantasyonlarının oluşturulması için çalışmalar yapmak, ülkemiz zeytin ağaç varlığının artırılması için girişimlerde bulunmak,
6. Birliğimiz uğraşım sahasına giren maddelerin tarımdan kaynaklanan sorunlarının Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na çözümler getirilmesi amacıyla girişimlerde bulunmak,
7. Bölgemiz üniversiteleri, istasyonları ve enstitüler ile iletişim kurularak zeytin ve zeytinyağı üretimi, tarımı ve işlenmesi konularında bilimsel çalışmaların yapılması için girişimlerde bulunmak,
8. Sektörde kaliteli sofralık zeytin ve zeytinyağı işleme tekniklerini açıklayan kitap, vb. yayınların hazırlanması çalışmalarına devam etmek,
9. Sektörümüz üreticilerinin tamamının desteklenmesi için yapılan çalışmalara devam etmek,
10. Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımlarının, markalı, private label ve küçük ambalajlı ürünlerde daha yüksek tutularak teşvik edilmesi yönündeki girişimlere devam etmek,
11. Ülkemizin ihracatının geliştirilmesine yardımcı olacak ulusal ve uluslararası sergi, fuar, konferans, seminer vb. organizasyonlara katılmak ve/veya düzenlemek, ihracat aşamasındaki ürünlerin ihracatının istikrarlı bir şekilde gerçekleşmesini sağlamak,
12. Firmalarımızın önemli sorunlarından olan zeytin kara suyunun geri dönüştürülmesi ve bertarafı sırasında yaşanan sorunlara ilişkin araştırma ve çalışmalara devam etmek,
13. Uluslararası Zeytin Konseyi ve AB standartlarına uygun olmayan, kolon zeytinyağı ile prina yağı tağşişi içeren zeytinyağlarının iç ve dış ticaretinin önlenmesine ilişkin çalışmalara devam etmek,
14. Ülkemizin UZK faaliyetlerine katılımı etkin olarak sağlanarak Türk zeytinyağının tanıtımı alanında bilgi verilmesi çalışmalarına devam etmek,
15. TİM Gıda Arge Proje pazarı ile ilgili çalışmalara destek vermek.